

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2019. május 15.

PEDAGÓGIA ISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a vizsgázók teljesítményének értékeléséhez
(az értékelő tanárok részére)

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

1. Sorolja föl sorrendben a csoportfejlődés szakaszait! **4 pont**

Alakulás, viharzás, normafejlődés (normák kialakulása), működés

*Csak a helyes sorrend felsorolása esetén adható a 4 pont, egyéb esetben 0 pont.***2. A felsorolt dolgok közül melyek tartoznak az emberi szükségletek hierarchikus rendszerének modelljébe? Jelölje a megfelelő négyzetbe tett X jellel!** **8 pont**

	I	H
biztonság	X	
alvás, pihenés	X	
segítőkészség		X
szeretet	X	
táplálkozás	X	
versengés		X
önmegvalósítás	X	
megbecsülés	X	

*Minden egyes helyes válasz 1 pont.***3. Sorolja fel, milyen előnyei és hátrányai vannak a frontális osztálytermi munkának!** **6 pont**

Előnyök:

- közös haladás
- jól tervezhető
- jól strukturálható a tananyag

Hátrányok:

- tanulói passzivitás
- kevés lehetőség a differenciálásra
- kevésbé motiváló

*Minden helyes válasz 1 pont. (Más szakmailag helyes válasz is elfogadható.)***4. Sorolja fel a Nemzeti Alaptanterv három jellemzőjét!** **6 pont**

- kötelező dokumentum
- kerettantervek épülnek rá
- műveltségi területeket határoz meg

Minden egyes helyes válasz 2 pont. (Más szakmailag helyes válasz is elfogadható.)

5. Soroljon fel négy olyan tevékenységet, amely fejleszti az iskoláskorú gyermek kreativitását!**4 pont**

- olvasás
- konstruálás
- barkácsolás
- rajzolás, festés

Minden helyes válasz 1 pont. (Más szakmailag helyes válasz is elfogadható.)

6. Milyen szerepet tölt be a szerepjáték az óvodáskorú gyermek fejlődésében?**Soroljon fel hét jellemzőt!****7 pont**

- feszültséget csökkent
- szorongást csökkent
- csökkenti a félelmet
- vágyat teljesít
- újra élheti az élményeit
- társadalmi szerepeket sajátít el
- közösségformáló hatása van

Minden egyes helyes válasz 1 pont. (Más szakmailag helyes megfogalmazás is elfogadható.)

7. Határozza meg a mimika, a tekintet és a vegetatív jellemzők szerepét a nonverbális kommunikáció során! (Területenként 5-5 jellemzőt írjon!)**15 pont**

Mimika: a nonverbális kommunikáció leggyakoribb elem, érzelmi viszonyokat tükröz, a szemnek és a szájnak fontos szerepe van benne, egy része nem tudatos, verbális jelentést tartalmat kísér

Tekintet: szabályzó szerepe van, visszajelzést ad a megértésről, visszajelzést ad az érzelmi viszonyról, többnyire öntudatlan, a kapcsolatfelvétel funkcióját is betöltheti

Vegetatív jellemzők: izzadás, pupilla mozgás, látványos mozdulatok, apró rezdülések, torokköszörülés

Minden helyes válasz 1 pont. (Más szakmailag helyes megfogalmazás is elfogadható.)

**8. Ismertesse az egészséges életmód fejlesztésének területeit, lehetőségeit serdülőkorban!
Térjen ki öt terület bemutatására! 15 pont**

Szabadidő:	iskolai és iskolán kívüli tanulási lehetőségek kirándulások könyvtárlátogatások
Mozgás:	iskolai és iskolán kívüli sportolási lehetőségek szabad levegőn tartózkodás rendszeres testmozgás
Egészségvédelem:	minden egészségre ártalmas szer említése (drog, alkohol, cigaretta)
Táplálkozás:	rendszeres táplálkozás tápanyagok összetétele vitaminok
Testápolás:	fürdés, szájápolás, hajápolás, intim higiénia

*Minden egyes helyes válasz 1 pont. Területenként legfeljebb 3 pont adható.
(Minden szakmailag egyéb helyes válasz elfogadható.)*

9. Mutassa be a szabályjátékot! 8 pont

- megtanít a szabályokhoz való alkalmazkodásra
- segít a siker és a kudarc megélésében
- fejleszti az önismeretet
- a szabályok betartásán alapul
- az óvoda és iskola váltás határán alakul ki
- segíti szocializáció kialakulását
- feltétele a szabálytudat kialakulása
- iskoláskorban kedvelt játékfajta

Minden helyes válasz 1 pontot ér. (Más szakmailag helyes válasz is elfogadható.)

10. Ismertesse az óvodáskorú gyermek világvképének jellemzőit Piaget elmélete értelmében!**15 pont**

- mágikus gondolkodás
- finalizmus
- animizmus
- artificializmus
- centrális világvkép

Felsorolás 5 pont, 2-2 pont a jellemzők helyes értelmezéséért.

11. Határozza meg a sztereotípa és az előítélet összefüggéseit!**5 pont**

- mindegyik általánosít
- nem épül érvényes tapasztalatra
- nem reagál az egyéni megfigyelésekre
- az előítélet általában negatív érzelmi töltetű
- a sztereotípa nem negatív érzelmi töltetű, de sértő megállapítás

Minden helyes kulcsszó 1 pontot ér.

12. Jellemezze a tekintélyelvű nevelési stílust!**7 pont**

- követelése parancsjellegű
- egyértelmű feladatkijelölés
- egyéni kezdeményezések hiánya
- hibakereső
- gyakran büntet
- globálisan értékeli
- nem korrigálja a hibákat
- csoportkommunikációja sivár
- a gyerekek félnek a beárusulástól
- rejtett agresszió jelenik meg

Bármely helyes válasz 1 pontot ér legfeljebb 7 pont adható. (Más szakmailag helyes megfogalmazás is elfogadható.)